

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІМЕНІ Г.Ф. КВІТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА**

ФІЛОЛОГІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ

**Збірник наукових праць
студентства й наукової молоді**

(за матеріалами XI Всеукраїнської науково-практичної
конференції студентства й наукової молоді,
Харків, 15 квітня 2021 року)

ДК: 881 + 883 + 882 + 882 + 808

Ф 56

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 6 від 10.09.2021 року)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голобородько Костянтин Юрійович – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Лебеденко Юлія Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови, координатор з наукової роботи українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Маленко Олена Олегівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства та лінгводидактики

Мельників Ростислав Володимирович – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова

Щербакова Наталія Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови

Обиденнікова Марина Олегівна – здобувач II курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри української мови

Автори публікацій несуть відповідальність за достовірність фактичних даних, чіткість викладу тексту, цитування, а також мовно-стилістичний рівень написання матеріалів.

Філологія XXI століття [Електронне видання] : Збірник наукових праць студентства й наукової молоді, Харків, 15 квітня 2021 р. / Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди ; [редкол.: К. Ю. Голобородько (голов. ред.) та ін.]. Харків, 2021. 164 с.

©Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2021

©Автори публікацій, 2021

<i>Явище морфологічної атракції в лінгвістиці.....</i>	44
<i>Жиліна Кристина</i>	
<i>Поняття «атракція» в лінгвістичній науці: історія і сучасний стан дослідження.....</i>	45
<i>Жиліна Кристина</i>	
<i>Еротизм у ліриці Юрка Іздрика.....</i>	49
<i>Катриченко Карина</i>	
<i>Использование пословиц и поговорок в заголовках СМИ.....</i>	53
<i>Клад'єва Аліна</i>	
<i>Teaching Ukrainian as a Foreign Language.....</i>	55
<i>Ковальова Діана</i>	
<i>Реалізація методу вправ у навчанні української мови як іноземної.....</i>	56
<i>Ковальова Діана</i>	
<i>Неологизми в романе Дины Рубиной «Белая голубка Кордовы».....</i>	58
<i>Колісникова Карина</i>	
<i>Відображення любовних почуттів у художньому просторі повісті Г.Ф. Квітки-Основ'яненка «Сердешна Оксана».....</i>	60
<i>Комолова Юлія</i>	
<i>Складнопідрядні речення умови в політичних текстах.....</i>	63
<i>Кондратюк Вікторія</i>	
<i>Вербалізація лексико-семантичного поля «пам'ять» в есеях Василя Махна</i>	69
<i>Котолуп Анастасія</i>	
<i>Антропонімія творів І. Нечуя-Левицького.....</i>	72
<i>Кравцова Альона</i>	
<i>Навчання дітей англійської мови: метод TPR.....</i>	76
<i>Кузнецова Лілія</i>	
<i>Осмислення ідеї свободи у романі С. Жадана «Ворошиловград».....</i>	78
<i>Куткова Вікторія</i>	
<i>Особливості ойконімії Маріупольського району Донецької області.....</i>	81
<i>Лебедева Надія</i>	

иронических высказываний считается важным средством привлечения и активизации внимания, что очень важно в дискурсе СМИ.

Література

1. **Лингвистический энциклопедический словарь** / Составитель-редактор В.Н. Ярцева. М.: 1990. 682 с. 2. **Муратова М.** Средства речевого воздействия в языке СМИ. URL: <http://old.russ.ru/politics/20030127-apelsin-pr.html> (дата обращения: 29.03.2021).

Ковальова Діана Сергіївна
Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Наук. кер.: д.п. н., проф. І.І. Костікова

TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

The relevance of the research is Ukrainian as a foreign language and its importance. Every year in Ukraine the number of citizens from foreign countries increases. Some of them are students of higher educational institutions. Carrying out professional training of foreign citizens is a difficult task, because when entering an educational institution, they do not speak Ukrainian. Therefore, its study is an important component of training in the chosen specialty and the language itself is a means of education. Knowledge of the Ukrainian language is a necessity for teaching foreigners in Ukrainian universities.

The purpose is to show the basics of methodology in teaching Ukrainian as a foreign language.

The main results are the following. The methodology of teaching Ukrainian as a foreign language is currently in its infancy, so every language teacher faces a problem to teach students to speak, read and comprehension, learn new words, expressions, read texts, know rules, grammatical patterns of the Ukrainian language.

An important role in learning a foreign language is played by authentic texts, which are a rich source of semantic and regional information, as well as affect the feelings, emotions of man, form his aesthetic taste.

The effectiveness of the reading process and its end result are determined by a methodical approach and practically appropriated by the system of exercises. All tasks for working with texts are divided into pre-text, while reading texts and post-text.

Pre-text exercises are necessary to avoid difficulties in understanding the content of the text and prepare foreigners for independent reading. Pre-text (actually in-text) tasks accompany the reading process, indicate the communicative intention. Post-text tasks are dedicated to testing how foreigners have understood the content of what is read, how they can evaluate the text, and they also focus on working with lexical and grammatical material.

In the process of learning the Ukrainian language as a foreign language, the application of the method of exercises is one of the most appropriate ways to develop key competencies for foreign students and requires further careful study.

The conclusion is methodology of teaching Ukrainian as a foreign language is useful and different. The perspectives are to offer the system of exercises for teaching Ukrainian as a foreign language.

Ковальова Діана Сергіївна
Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Наук. кер.: к. філол. н., доц. С.О. Марцін

РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТОДУ ВПРАВ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Професійна підготовка іноземних громадян є складним завданням, оскільки, вступаючи до навчальних закладів, вони не розмовляють українською мовою. Знання ж державної мови є необхідною умовою навчання іноземців в українських університетах, адже вона є навчальним інструментом.

Методика викладання української мови як іноземної – молода наука, яка перебуває на етапі становлення. Дослідження в цій галузі знайшли своє відображення в наукових працях О. Бех, О. Белей, В. Василенко, Ю. Гнаткевич, Т. Єфімової, І. Кочан, Д. Мазурик, Т. Лагути, Б. Сокіл, О. Тростинської, Г. Тохтар, О. Туркевич та багатьох інших лінгвістів.

Метою нашої розвідки є розглянути особливості роботи зі здобувачами-іноземцями для формування мовних і мовленнєвих компетенцій.

Загальновідомо, що для оволодіння будь-якою діяльністю, у тому числі й мовленнєвою, необхідні знання, які формуються й розвиваються під час виконання вправ різного спрямування. Тлумачний словник дає наступне визначення слову «вправа»: «Вправа – це розвиток певних якостей, навичок постійною, систематичною роботою» [2: 754]. Навчання ж у вищому навчальному закладі передбачає постійне виконання вправ, вони займають 80 % навчального часу.

Зміст мовної підготовки іноземців, які опановують професію в українських вишах, має поєднувати і мовний, і мовленнєвий складники. Формування мовної компетентності іноземних здобувачів у процесі вивчення української мови передбачає засвоєння ними системи знань про мову, мовні одиниці і явища, розвиток і вдосконалення орфоепічних, лексичних, граматичних і правописних умінь і навичок. Мовленнєвий змістовий складник, що спрямований на формування мовленнєвої компетентності іноземців, передбачає гармонійний розвиток умінь в основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні, письмі). Це вміння сприймати та розуміти усне й писемне мовлення, самостійно створювати усні й письмові, діалогічні та монологічні висловлювання в різних сферах спілкування (насамперед навчально-професійній), вести діалог з дотриманням вимог мовленнєвого етикету, правильно й доцільно висловлювати свої думки, аналізувати тексти тощо.

Види вправ визначаються явищем, що є предметом вивчення. При вивченні граматики та лексики виконуються мовні вправи. Їх виконання